საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო

კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ობიექტის/ძეგლის სააღრიცხვო ბარათი
N 6358

1. სახელწოდება

სვერის ციხე

2. ადგილმდებარეობა / მისამართი

2.1 ზუსტი მისამართი	
ადმინისტრაციული ერთეული (ავტონომიური რესპუბლიკა, ქალაქი, დაბა, სოფელი)	საქართველო; იმერეთი; ჭიათურა; სვერი
ქალაქის რაიონი	
ქუჩა (ქუჩები)	
2.2 გეოგრაფიული /იტორიული მდებარეობა	
ისტორიული მხარე	არგვეთი
გეოგრაფიული ერთეულის სახელწოდება	
ისტორიული დასახლების სახელწოდება	

მანძილი და მიმართულება უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან	

3. სახეობა

არქიტექტურის	+
არქეოლოგიური	
საინჟინრო	
მემორიალური	
ქალაქთმშენებლობის (ურბანული)	
საბაღე-საპარკო ხელოვნების და ლანდშაფტური არქიტექტურის	
მონუმენტური სახვითი ხელოვნების	
პალეოგრაფიული	
ეთნოგრაფიული	
სახვითი ხელოვნების	
მეცნიერების, ტექნიკის ან მრეწველობის განვითარებასთან დაკავშირებული ძეგლი	

4. სტატუსი და კატეგორია

სტატუსი	თავდაპირველი	კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი
	ამჟამინდელი	კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი
სტატუსის მინიჭების თარიღი	თავდაპირველი	30/03/2006
	ამჟამინდელი	12/07/2017
სტატუსის მიმნიჭებელი ორგანიზაციის დასახელება	თავდაპირველი	საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო
	ამჟამინდელი	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
დოკუმენტის #	თავდაპირველი	3/133
	ამჟამინდელი	02/5
კატეგორია	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	ობიექტი/ძეგლი კატეგორიის გარეშე
კატეგორიის მინიჭების თარიღი	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	
კატეგორიის მიმნიჭებელი ორგანიზაციის დასახელება	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	
დოკუმენტის #	თავდაპირველი	

დოკუმენტის #	ამჟამინდელი	
რეესტრის #	7419	
რეესტრში შეტანის თარიღი	02/08/2017	

5. აგების თარიღი (პერიოდი, საუკუნე, ზუსტი თარიღი)

შუა საუკუნეები _ მე-4 – მე-18 სს.>>გვიანი შუა საუკუნეები _ მე-16-მე-18 სს.; შუა საუკუნეები _ მე-4 – მე-18 სს.>>განვითარებული შუა საუკუნეები _ მე-10-მე-15 სს.; შუა საუკუნეები _ მე-4 – მე-18 სს.>>ადრე შუა საუკუნეები მე-4-მე-9სს;,

6. ფუნქცია

დასახელება	თავდაპირველი	ამჟამინდელი
რელიგიური		
სათავდაცვო	სათავდაცვო >>ციხე;	სათავდაცვო >>ციხე;
საერო		

7. საკუთრება (მესაკუთრე/ მესაკუთრეები)

იურიდიული პირი	
ფიზიკური პირი	
სხვა	

8. ძეგლის მოკლე დახასიათება

სოფელი სვერი და ციხე მდებარეობს ქალაქ ჭიათურის სამხრეთით 9 კილომეტრის მოშორებით. ციხე დგას სოფლის ჩრდილო განაპირას, სვერის ხევის მარცხენა, სამხრეთ მხარეს, ციცაბო ფერდობზე ამოზიდულ კლდეზე. კლდე წაგრძელებულია აღმოსავლეთ-დასავლეთით და გარემოსგან მკვეთრადაა გამოყოფილი. ამ კლდეზე აგებული ციხე გეგმით მთლიანად კლდეს ემორჩილება და მასთანაა შეხამებულ-შერწყმული, პრაქტიკულად სრულიად მიუვალია. ციხის მიდამოებში მის აღმოსავლეთით და დასავლეთით ოთხიოდე კილომეტრში მდინარე მოედინება ღრმა ხრამში. რომლის ჩრდილოეთ ფლატეში გამოქვაბულებია გამოკვეთილი. ხრამის სიგანე ციხესთან 200 მ. არ აღემატება. მდინარის კალაპოტიდან ციხემდე 150მ-ია. ციხის კლდის ფრიალოების სიმაღლე სხვადასხვაა-5-დან-20 მეტრამდე. ფრიალოებამდე მისასვლელები კი ციცაბო აღმართებია ირგვლივ. ციხის ფართობი მცირეა დაახლოებით 50X15 მ. შესასვლელი ციხეს ჩანს ჰქონია აღმოსავლეთით, დაბალი დაფერდების მხარეს, ციხის კედლები შერეული მასალითაა ნაგები, სამშენებლოდ გამოყენებულია: რიყის ქვა, კლდის ნაგლეჯი ქვა, და გათლილი თუ ნახევრად გათლილი კვადრიბი. შეიმჩნევა, რომ ეს სამშენებლო მასალის მრავალფეროვნება, სხვადასხვა სამშენებლო ფენას მიეკუთვნება. იმ კედლებში რომლებმაც სამივე წყობა შემოინახა, მათი თანმიმდევრობა ქვემოდან ზემოთ შემდეგი სახითაა: ნახევრად გათლილი მცირე კვადრათები,რიგების ჰორიზონტალების დაცვით; შემდეგ უფრო-უფრო მოზრდილი გათლილი კვადრატები და ზევით რიყისა და კლდის ნაგლეჯი ქვის შერეული წყობა. ამ სამშენებლო წესის მონაცვლეობის შესაბამისად სამი დრო უნდა გამოიყოს: ადრეშუასაუკუნეები, განვითარებული შუასაუკუნეები და გვიანი შუასაუკუნეები. შემორჩენილია ციხის ქონგურები და სათოფურები. 2017-18 წლებში ციხის ქვედა ტერასებზე ჩატარდა არქეოლოგიური გათხრები, რომლის დროსაც გამოვლინდა წინაანტიკური, ადრეანტიკური, გვიანანტიკური და შუა საუკუნეების კულტურული ფენები, გვიანანტიკური პერიოდის სამარხები და ადრეშუა საუკუნეების სათვალთვალო კოშკის (?) კედლების ქვედა რიგი.

9. ძეგლის ფიზიკური მდგომარეობა

9.1 ზოგადი შეფასება

დანგრეული

9.2 მდგომარეობის მოკლე აღწერა

ციხის შიდა ტერიტორია ციხის ნაშალი ფენითა და ეკალ-ბარდებითაა დაფარული. ამოვსებულია ციტადელში შესასვლელი ერთადერთი კლდეკარი. კედლების ზედა ნაწილი მორღვეულია. ციხის შიდა სივრცე ნანგრევებითაა ამოვსებული.

9.3 დაზიანების გამომწვევი მიზეზი

ბუნებრივი	კლიმატის ცვლილება და ამინდის მკაცრი პირობები
ადამიანის ზემოქმედება	
სხვა კონკრეტული მიზეზი	

9.4 მოსალოდნელი საშიშროება და ჩასატარებელი ღონისძიებები:

10. მითითება ძეგლის შესახებ არსებულ დოკუმენტაციასა და ბიბლიოგრაფიაზე

პასპორტი/სააღრიცხვო ბარათი	3 / 2
უახლესი და საარქივო გრაფიკული მასალა	
უახლესი და საარქივო ფოტოები	
ბიბლიოგრაფია	
საარქივო წყაროები	

11. მითითებები ძეგლთან დაკავშირებულ სხვა დოკუმენტაციაზე

დაკავშირებულ უძრავ ობიექტთა/ძეგლთა პასპორტები/სააღრიცხვო ბარათები	
ძეგლში დაცულ კულტურული მემკვიდრეობის მოძრავ ობიექტთა/ძეგლთა პასპორტები/სააღრიცხვო ბარათები	
სხვა დოკუმენტები	

12. დამატებითი ინფორმაცია

X კოორდინატი: 360757.999701549; Y კოორდინატი: 4677123.99958827;

13. ბარათის შემდგენელი

გოგი ჯიმშელეიშვილი

14. ბარათის შედგენის თარიღი

2012-09-10